

**NEMZETI
KÖZSZOLGÁLATI
EGYETEM**
LUDOVIKA

KÖZIGAZGATÁSI TOVÁBBKÉPZÉSI INTÉZET

TÁJÉKOZTATÓ

a közigazgatási szakvizsga

Általános közigazgatási ismeretek

V. modul:

Az Európai Unió szervezete, működése és jogrendszere

című tananyagát érintő változásokról

Budapest, 2025. március 10.

Tisztelt Vizsgázó!

A Nemzeti Közzolgálati Egyetem (a továbbiakban: NKE) jogszabályban rögzített feladata, hogy a közigazgatási szakvizsgálóhoz kapcsolódó ismeretanyagot időközönként hatályosítsa. A közigazgatási szakvizsgálóról szóló 35/1998. (II. 27.) Korm. rendelet 3. § (3) bekezdése kimondja, hogy a követelményrendszeren alapuló tananyagot az NKE – különösen a jogszabályi változásokra tekintettel – rendszeresen, de legalább évente felülvizsgálja, és szükség esetén aktualizálja.

A jogszabályi kötelezettségen alapuló hatályosítást, a tananyag átdolgozását a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Közigazgatási Továbbképzési Intézete (a továbbiakban: NKE KTI) a 2025. január 01-jéig kihirdetett jogszabályok alapján zárta le. Az NKE KTI fontosnak tartja, hogy a közzolgálati tisztviselők ismereteiket hatályosított tananyag alapján sajátítsák el, és a 2025. márciusi vizsgaidőszak folyamán már a tankönyv lezárása, korábbi hatályosítása óta bekövetkezett jogszabályi módosulások is megjelenjenek a tananyagokban, s egyben a számonkérés alapját is képezzék.

A tananyag-kiegészítő dokumentumban minden, az adott fejezetcímen belül végrehajtott módosítás helyét az oldalszám és bekezdés feltüntetésével, dőlt betűtípussal, vastagon kiemelve jelöltük. Az új, hatályos szövegrészek pirossal szedve találhatók, míg a hatályát veszített részek fekete áthúzással vannak jelölve. Az egyes módosítások indokolása dőlt betűvel az adott módosított szövegrészt követően került rögzítésre. A bemutatott változások tankönyvekbe történő átvezetéséről március hónapban gondoskodunk.

A tananyag-kiegészítő dokumentum kibocsátásával az NKE KTI segítséget kíván nyújtani, hogy a közigazgatási szakvizsgálóra Ön a lehető legnaprakészebben tudjon felkészülni.

Eredményes felkészülést és sikeres vizsgát kívánunk!

Budapest, 2025. március 10.

**Nemzeti Közzolgálati Egyetem
Közigazgatási Továbbképzési Intézet**

1.1. AZ EURÓPAI INTEGRÁCIÓ ELŐZMÉNYEI ÉS AZ INTEGRÁCIÓ FOGALMA
A 7. oldalon a 3. bekezdés utolsó mondata után új mondat kerül beillesztésre:

~~A szupranacionalizmus és a kormányköziség az Európai Unió esetében dinamikus fogalmak: mindkettő előtérbe kerülése, illetve háttérbe szorulása folyamatosan változik az integráció történetében; erről az utóbbi években nap mint nap egyre több információ jut el hozzánk a médián keresztül is.~~

A szupranacionalizmus és a kormányköziség az Európai Unió esetében dinamikus fogalmak: mindkettő előtérbe kerülése, illetve háttérbe szorulása folyamatosan változik az integráció történetében; erről az utóbbi években nap mint nap egyre több információ jut el hozzánk a médián keresztül is. **A folyamat alakulására a tagállamok belpolitikai irányainak változása is jelentős befolyást gyakorol.**

Indokolás: magyarázó kiegészítés.

1.1. AZ EURÓPAI INTEGRÁCIÓ ELŐZMÉNYEI ÉS AZ INTEGRÁCIÓ FOGALMA
A 8. oldal 4. bekezdése a következőképpen módosul:

~~Az Európai Unió esetében a gazdasági és pénzügyi unió létrejöttének rögzítése az 1992-ben aláírt Maastrichti Szerződésben történt meg. A szerződés pontosan szabályozta az egységes valuta bevezetésének feltételeit (konvergenciakritériumok) és szakaszait. Az eurót 2002. január 1-jén vezették be készpénz formájában az EU 12 tagállamában. 2024-ben az eurózóna 20 tagállammal rendelkezik. A gazdaságpolitikai koordináció feladatait a Gazdasági és Pénzügyminiszterek Tanácsa (ECOFIN) látja el.~~

Az Európai Unió esetében a gazdasági és pénzügyi unió létrejöttének rögzítése az 1992-ben aláírt Maastrichti Szerződésben történt meg. A szerződés pontosan szabályozta az egységes valuta bevezetésének feltételeit (konvergenciakritériumok) és szakaszait. Az eurót 2002. január 1-jén vezették be készpénz formájában az EU 12 tagállamában. A folyamatos bővülés eredményeképpen 2025-ben az eurózóna 20 tagállammal rendelkezik. A gazdaságpolitikai koordináció feladatait a Gazdasági és Pénzügyminiszterek Tanácsa (ECOFIN) látja el.

Indokolás: aktualizálás.

1.1. AZ EURÓPAI INTEGRÁCIÓ ELŐZMÉNYEI ÉS AZ INTEGRÁCIÓ FOGALMA
A 8. oldal végén, 9. oldal elején a bekezdés a következőképpen egészül ki:

~~A gazdasági integráció megvalósítása a legtöbb elmélet szerint elvezet a politikai unió kialakulásához. A fogalom tartalma vitatott – általában egységes politikai entitást, az integráció elérhető legmagasabb szintjét jelenti, melyben a tagállamok szuverenitásuk jelentős részét közös intézményekre ruházzák, és a törvényhozás, végrehajtás és igazságszolgáltatás is uniós szinten valósul meg. Az EU esetében a politikai unió a közös kül- és biztonságpolitika létrehozását is magában foglalja.~~

A gazdasági integráció megvalósítása a legtöbb elmélet szerint elvezet a politikai unió kialakulásához. A fogalom tartalma vitatott – általában egységes politikai entitást, az integráció elérhető legmagasabb szintjét jelenti, amelyben a tagállamok szuverenitásuk jelentős részét közös intézményekre ruházzák, és a törvényhozás, végrehajtás és igazságszolgáltatás is uniós szinten valósul meg. Az EU esetében a politikai unió a közös kül- és biztonságpolitika létrehozását is magában foglalja. Azonban, mint az integrációs elméletekről szóló résznél a szupranacionalitás és a kormányköziség váltakozó elő- és háttérbe kerülése kapcsán is láthattuk, e nézetek tekintetében is nagymértékben eltérőek a felfogások és a szándékok.

Indokolás: magyarázó kiegészítés.

1.8. ÚJ EURÓPA? – VÁLSÁGOK ÉS VÁLASZOK

A 27. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint egészül ki:

A térségben újabb konfliktusforrást jelenthet, hogy 2021-ben az Egyesült Államok kivonta csapatait Afganisztánból, és az összeomlás szélén álló országban a tálib vezetés vette át a hatalmat. A számos, a térségben jelentkező jórészt lokális konfliktus közül kiemelkedik a Hamász és Izrael közötti háború. 2023. október 7-én a Hamász terrorista szervezet vezetésével a Gázai övezetben működő palesztin fegyveres szervezetek véres rakéta- és szárazföldi támadásokat indítottak Izrael ellen...

A térségben újabb konfliktusforrást jelenthet, hogy 2021-ben az Egyesült Államok kivonta csapatait Afganisztánból, és az összeomlás szélén álló országban a tálib vezetés vette át a hatalmat. 2024 végén pedig szíriai felkelők megdöntötték az oroszbarát Aszad elnök 24 éves kormányzását (és az el-Aszad család 53 éves diktatúráját). A jövő kérdéses, hiszen az ország társadalmilag nagyon megosztott. A számos, a térségben jelentkező jórészt lokális konfliktus közül kiemelkedik a Hamász és Izrael közötti háború. 2023. október 7-én a Hamász terrorista szervezet vezetésével a Gázai övezetben működő palesztin fegyveres szervezetek véres rakéta- és szárazföldi támadásokat indítottak Izrael ellen...

Indokolás: aktuális kiegészítés.

1.8. ÚJ EURÓPA? – VÁLSÁGOK ÉS VÁLASZOK

A 28. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

2023 december végén azonban áttörés látszott megvalósulni, mivel sokéves tárgyalások után elfogadták az új uniós migrációs megállapodást, amely még ratifikációra vár. Megállapodásra jutott az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság; politikai megállapodás született az új migrációs és menekültügyi szabályozásról, amely fel fogja váltani a dublini rendszert. A több jogszabályt magában foglaló rendszer lényege, hogy megerősített határőrizet mellett az illegális bevándorlóknak csak abban az esetben lesz lehetőségük belépni az Unió területére, ha vélelmezhető, hogy menekültstátuszra jogosultak. Mindaddig zárt helyen őrzik őket, megakadályozva belső mozgásukat.

2023-2024-ben áttörés valósult meg; sokéves tárgyalás után elfogadták az új uniós migrációs megállapodást, amely még ratifikációra vár.¹ Megállapodásra jutott az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság; politikai megállapodás született az új migrációs és menekültügyi szabályozásról, amely fel fogja váltani a dublini rendszert. A több jogszabályt magában foglaló rendszer lényege, hogy megerősített határőrizet mellett az illegális bevándorlóknak csak abban az esetben lesz lehetőségük belépni az Unió területére, ha vélelmezhető, hogy menekültstátuszra jogosultak. Mindaddig zárt helyen őrzik őket, megakadályozva belső mozgásukat. Az Európai Bizottság előterjesztette migrációs és menekültügyi paktum olyan közös európai válasz kíván lenni, amely meghatározza a migráció tartós kezelésének új uniós keretét². A paktum a jelentős migrációs nyomással szembesülő és a külső határokat védő tagállamokat hivatott támogatni, egyúttal biztonságot és egyértelmű jogi keretet biztosítani az EU-ba érkezők számára. A vele szemben támasztott remények szerint meg fogja alapozni az európai lakosság bizalmát aziránt, hogy az EU eredményesen és emberségesen kezeli a migrációt, összhangban az EU-s értékekkel és a nemzetközi szabályokkal.³

Indokolás: aktualizálás.

¹ https://hvg.hu/eurologus/20231220_Rendkívüli_megegyeztek_az_uj_EUs_migracios_torvenyrol (Letöltés ideje: 2024. január 08.)

² Részletesebben lásd: https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/migration-and-asylum/migration-management_en?prefLang=hu (Letöltés ideje: 2025. január 10.)

³ A paktumról magyarul lásd: https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/priorities-2019-2024/promoting-our-european-way-of-life/migration-and-asylum/pact-migration-and-asylum_hu#:~:text=A%20paktum%2C%20amelyr%C5%91%20az%20Eur%C3%B3pai%20Parlament%202024%20%C3%A1prilis%C3%A1ban,egy%C3%A9rtelm%C5%B1%20jogi%20keretet%20biztos%C3%ADt%20az%20EU-ba%20%C3%A9rke%C5%91k%20sz%C3%A1m%C3%A1ra (Letöltés ideje: 2025. január 10.)

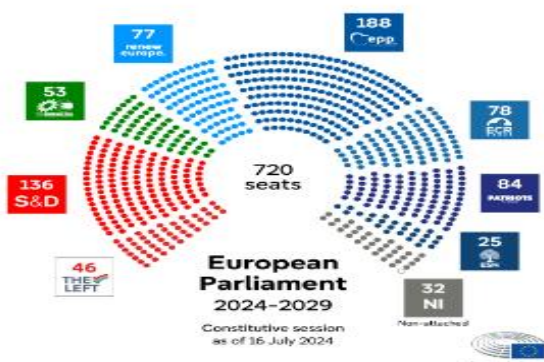
4.1.2. AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEI

Az 55. oldal, az alcím utáni 3. bekezdésben a szöveg módosul, + lábjegyzettel és egy ábrával egészül ki:

Az Európai Parlament tagjait az egyes tagállamokban **közvetlen** és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják meg. Jelenleg az Egyesült Királyság unióból történő kilépésével 705 tagja van. A tagállamonként megválasztható képviselők száma alapvetően a tagállami **népesség arányában** változik, illetve ahhoz igazodik – minimum 6, maximum 96 fő –, de a legkisebb tagállamok alapvetően „felülreprezentáltak”. Magyarország a 2019-es európai parlamenti választásokon 21 európai parlamenti képviselőt választhatott meg. A választások után a bekerülő képviselők az Európai Parlamentben hasonló politikai értékek mentén politikai csoportokba (képviseletcsoportokba) tömörülnek.

Az Európai Parlament tagjait az egyes tagállamokban **közvetlen** és általános választójog alapján, szabad és titkos választásokon, ötéves időtartamra választják meg. Az Európai Tanács 2023-ban határozatot fogadott el az Európai Parlament összetételét illetően, amely meghatározza a 2024–2029-es parlamenti ciklusra az Európai Parlamentbe tagállamonként megválasztandó képviselők számát. A határozat az uniós tagállamokban bekövetkezett demográfiai változásokra tekintettel 720-ban határozza meg az európai parlamenti helyek számát.⁴ A tagállamonként megválasztható képviselők száma alapvetően a tagállami **népesség arányában** változik, illetve ahhoz igazodik – minimum 6, maximum 96 fő –, de a legkisebb tagállamok alapvetően „felülreprezentáltak”. Magyarország – csakúgy, mint a 2019-es európai parlamenti választásokon – a jelenlegi ciklusra vonatkozóan is 21 európai parlamenti képviselőt választhatott meg. A választások után a bekerülő képviselők az Európai Parlamentben hasonló politikai értékek mentén politikai csoportokba (képviseletcsoportokba) tömörülnek. Az Európai Parlamentben jelenleg a következő nyolc politikai csoport működik. Európai Néppárt (Kereszténydemokraták) képviselőcsoport; Szocialisták és Demokraták Progresszív Szövetsége az Európai Parlamentben képviselőcsoport; Patrióták Európáért képviselőcsoport; Európai Konzervatívok és Reformerek képviselőcsoport; Renew Europe képviselőcsoport; Zöldek/Európai Szabad Szövetség képviselőcsoport; Baloldal az Európai Parlamentben képviselőcsoport – GUE/NGL; Szuverén Nemzetek Európája képviselőcsoport.

Az Európai Parlament politikai csoportjai a 2024–2029-es ciklusban⁵:

Indokolás: Aktualizálás, plusz információ, szemléltetés.

⁴ The European Council establishes the composition of the European Parliament. PRESS RELEASE 684/23 22/09/2023. <https://www.consilium.europa.eu/en/press/press-releases/2023/09/22/the-european-council-establishes-the-composition-of-the-european-parliament/pdf> Letöltés ideje: 2025. január 14.

⁵ <https://www.europarl.europa.eu/about-parliament/en/organisation-and-rules/organisation/political-groups#:~:text=There%20are%20currently%208%20political%20groups%20in%20the,not%20belong%20to%20more%20than%20one%20political%20group.> Letöltés ideje: 2025. január 14.

4.1.2. AZ EURÓPAI UNIÓ INTÉZMÉNYEI

Az 55. oldalon az alcím alatti 2. bekezdés első része kerül lecserélésre + új lábjegyzet:

~~Az elnök vezeti a Bizottságot, amelynek élén a „biztosok kollégiuma” áll. E biztosok között a feladatok szakterületenként felosztottak. A jelenlegi „egy ország – egy biztos” elvet a Szerződések rendelkezésének megfelelően fogja felváltani egy az Európai Tanács által meghatározott, a tagállamok teljes demográfiai és földrajzi spektrumának megjelenítését biztosító rotációs rendszer. (Ennek keretében a tagállamok számának kétharmadával megegyező számú tagból áll majd a Bizottság – kivéve, ha az Európai Tanács egyhangúlag eljárva e szám megváltoztatásáról határoz.)~~

Az Európai Bizottság a biztosi testületből áll, amelyet az elnök vezet, és amelynek egy-egy tagja az Európai Unió 27 tagállamából származik. Minden biztos a Bizottság elnöke által kijelölt tárcáért felelős. Az Európai Unióról szóló szerződés kimondja, hogy a Bizottságnak annyi tagból kell állnia, amennyi 2014. november 1-jétől a tagállamok száma kétharmadának felel meg. Ugyanakkor azt is lehetővé teszi az Európai Tanács számára, hogy egyhangúlag határozzon e szám megváltoztatásáról. Az Európai Tanács 2013-ban elfogadott egy határozatot⁶, amely biztosítja, hogy a Bizottság tagjainak száma megfeleljen a tagállamok számának, így mindegyikük jogosult legyen a Bizottság egy tagjának jelölésére.

Indokolás: pontosítás, kiegészítés.

5.3. AZ EURÓPAI UNIÓ KÖLTSÉGVETÉSE

5.3.1. A TÖBBÉVES PÉNZÜGYI KERET

A 80. oldal 1. bekezdése az alábbiak szerint módosul:

~~A pénzügyi keret a 2021 és 2027 közötti hét évre szól. A ciklus lehetőséget ad arra, hogy a 2024-es európai választásokat követően hivatalba lépő Bizottság, ha úgy kívánja, egy új, 2028-ban kezdődő ötéves keretet terjesszen elő. Azonban azóta, hogy az EU 2020-ban elfogadta a hosszú távú költségvetését, súlyos kihívásokkal kénytelen szembesülni. Ilyenek például az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának következményei, az infláció, a kamatlábak gyors növekedése. Mindezek orvoslása céljával a Bizottság 2023 júniusában a hétéves költségvetés félidős értékelése során három jogalkotási javaslatot terjesztett elő annak érdekében, hogy néhány kiemelt területen megerősítse az EU költségvetését.~~

A pénzügyi keret a 2021 és 2027 közötti hét évre szól. A ciklus lehetőséget ad arra, hogy a 2024-es európai választásokat követően hivatalba lépett Bizottság, ha úgy kívánja, egy új, 2028-ban kezdődő ötéves keretet terjesszen elő.

Azonban azóta, hogy az EU 2020-ban elfogadta a hosszú távú költségvetését, súlyos kihívásokkal kénytelen szembesülni. Ilyenek például az Oroszország Ukrajna elleni agressziós háborújának következményei, az infláció, a kamatlábak gyors növekedése. Mindezek orvoslása céljával a Bizottság 2023 júniusában - a hétéves költségvetés félidős értékelése során - három jogalkotási javaslatot terjesztett elő annak érdekében, hogy néhány kiemelt területen megerősítse az EU költségvetését.⁷

Indokolás: aktualizálás.

⁶ 2013/272/EU határozat, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013D0272> (Letöltés ideje: 2025. január 06.)

⁷ <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/eu-long-term-budget/> (Utolsó letöltés ideje: 2025. január 08.)

5.3.2. AZ ÉVES KÖLTSÉGVETÉS

A költségvetési eljárás

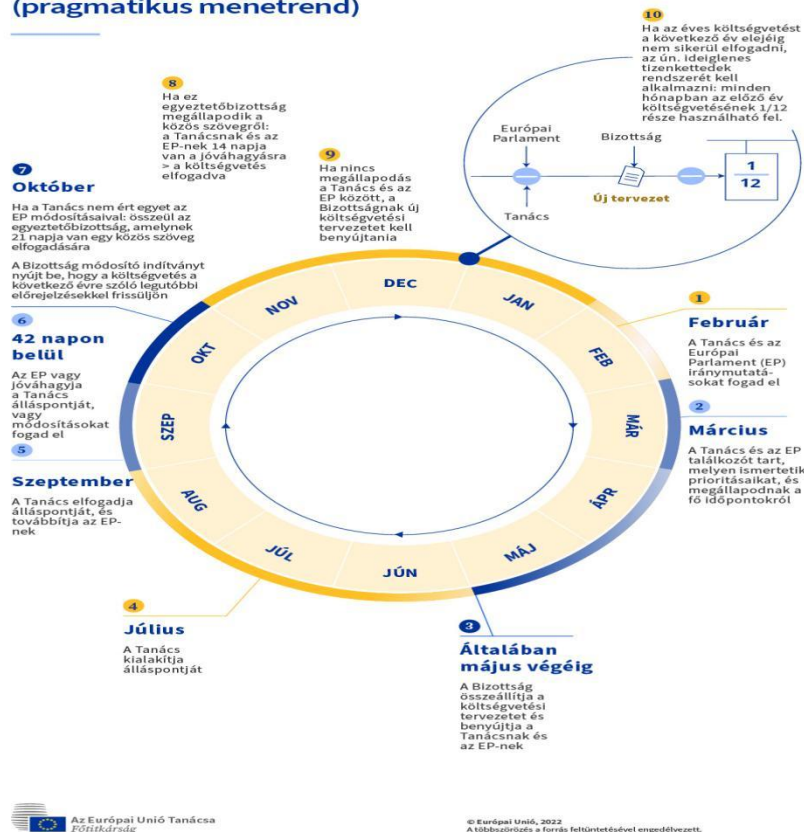
A 81. oldal 1. bekezdéséhez kapcsolódó lábjegyzet módosul (és az alábbi ábra kerül beszurásra az 1. bekezdés alá):

Az Unió éves költségvetését a Bizottság javaslatának előterjesztése alapján az Európai Parlament és a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva határozza meg.

Az Unió éves költségvetését a Bizottság javaslatának előterjesztése alapján az Európai Parlament és a Tanács különleges jogalkotási eljárás keretében eljárva határozza meg.⁸

Az uniós költségvetés elfogadásának menete

(pragmatikus menetrend)

Indokolás: aktualizálás, felkészülést támogató szemléltetés.

6.2.3. SZABADSÁGON, BIZTONSÁGON ÉS A JOG ÉRVÉNYESÜLÉSÉN ALAPULÓ TÉRSÉG

A 98. oldal oldalon a felsorolás utáni 1. bekezdés módosul és lábjegyzettel kerül kiegészítésre:

A Lisszaboni Szerződés teremtette meg a jogi alapot az Európai Ügyészség létrehozására, megerősített együttműködés keretében. Az Európai Ügyészséghez eddig 22 tagállam csatlakozott. A főügyész és a 22 európai ügyész 2020 szeptemberében tette le az esküt az

⁸ Az éves költségvetés elfogadásának folyamatáról lásd: <https://www.consilium.europa.eu/hu/policies/eu-annual-budget/> ; Az éves költségvetés elfogadásának menete (infografika): <https://www.consilium.europa.eu/hu/infographics/eu-budget-timeline/> ; A 2025. évi költségvetés fő területeiről lásd: <https://www.consilium.europa.eu/hu/infographics/2025-eu-budget/> (Utolsó letöltések ideje: 2025. január 16.)

Európai Bíróság előtt és a — mind az Európai Bizottságtól, mind a tagállami kormányoktól — független uniós testületként működő Európai Ügyészség (EPPO) 2021. június 1-jén kezdte meg munkáját. Hatáskörébe tartozik az uniós pénzügyi érdekeket sértő csalás, korrupció, pénzmosás és határokon átnyúló hozzáadottérték-adó csalás bűncselekmények gyanújának kivizsgálása, az elkövetők büntetőeljárás alá vonása. A magyar kormány nem támogatta a szerv létrehozását és nem kíván a megerősített együttműködés keretében belépni az Európai Ügyészségbe.

A Lisszaboni Szerződés teremtette meg a jogi alapot az Európai Ügyészség létrehozására, megerősített együttműködés keretében. Az Európai Ügyészséghez eddig 24 tagállam csatlakozott. A – mind az Európai Bizottságtól, mind a tagállami kormányoktól – független uniós testületként működő Európai Ügyészség (EPPO) 2021 közepén kezdte meg munkáját. Hatáskörébe tartozik az uniós pénzügyi érdekeket sértő csalás, korrupció, pénzmosás és határokon átnyúló hozzáadottérték-adó csalás bűncselekmények gyanújának kivizsgálása, az elkövetők büntetőeljárás alá vonása. A magyar kormány nem támogatta a szerv létrehozását és nem kíván a megerősített együttműködés keretében belépni az Európai Ügyészségbe; az összes uniós tagállam közül eddig egyedüliként döntött úgy, hogy nem csatlakozik az Európai Ügyészséghez, míg Dánia és Írország kívülmaradási joggal (opt out) rendelkezik a szabadságon, a biztonságon és a jog érvényesülésén alapuló térségből.⁹

Indokolás: aktualizálás.

6.2.6. MONETÁRIS POLITIKA

A bankunió

A 103. oldal utolsó bekezdése az alábbiak szerint módosul + új lábjegyzet:

A válságkezelés során a legújszerűbb intézkedésnek a **bankunió** ötlete tekinthető. Ennek oka, hogy míg a többi válságkezelő lépés túlnyomórészt az állami gazdálkodásnak igyekezett határokat szabni, addig ez a magánszférában elhelyezkedő kereskedelmi bankok uniós felügyeletét és közös szabályozását igyekszik kialakítani. A bankunió gyakorlatilag olyan európai ellenőrzési környezetet, valamint bankfinanszírozási szabályozást alakítana ki, amely azonos szabályokat és környezetet teremtené Európa egészében, létrehozva ezzel egy közös európai pénzügyi teret.

Láthatjuk tehát, hogy a monetáris politika az egyik legösszetettebb ágazat az unión belül, amelynek fejlődése még korántsem fejeződött be, sem résztvevői, sem eszközei tekintetében.

A válságkezelés során a legújszerűbb intézkedésnek a **bankunió** ötlete tekinthető. Ennek oka, hogy míg a többi válságkezelő lépés túlnyomórészt az állami gazdálkodásnak igyekezett határokat szabni, addig ez a magánszférában elhelyezkedő kereskedelmi bankok uniós felügyeletét és közös szabályozását igyekszik kialakítani. A bankunió gyakorlatilag olyan európai ellenőrzési környezet, valamint bankfinanszírozási szabályozás kialakítására jött létre, amely azonos szabályokat és környezetet teremt Európa egészében, létrehozva ezzel egy közös európai pénzügyi teret.¹⁰

A 2014-ben létrehozott bankunió az EU gazdasági és monetáris uniójának egyik kulcsfontosságú eleme. Célja a bankszektor stabilitásának, biztonságának és megbízhatóságának garantálása az euróövezetben és az EU egészében, elősegítve ezáltal a pénzügyi stabilitást egyrészt a bankok stabilitása és a válságokkal szembeni ellenálló képessége erősítése érdekében; másrészt az életképtelen bankok szanálása esetén az adófizetők pénzének megóvása és a reálgazdaságra gyakorolt minimális hatás érdekében; harmadrészt a piac széttöredezettségének csökkentése érdekében.

⁹ <https://www.eppo.europa.eu/en/about/members> (Letöltés ideje: 2025. január 16.)

¹⁰ Buda Lorina: Az Európai Unió pénzügyi felügyeleti rendszerének átalakulása és a bankunió létrehozásának bemutatása. *Pro Publico Bono – Magyar Közigazgatás*, (2015)/2, 114–122.

Az euróövezet valamennyi tagállama tagja a bankuniónak, amely a legutóbb, 2020. október 1-jén Horvátországgal és Bulgáriával egészült ki. Az euróövezeten kívüli tagállamok az Európai Központi Bankkal való szoros együttműködés kialakításával csatlakozhatnak a bankunióhoz.¹¹

Láthatjuk tehát, hogy a monetáris politika az egyik legösszetettebb ágazat az unión belül, amelynek fejlődése még korántsem fejeződött be, sem résztvevői, sem eszközei tekintetében.

Indokolás: Megértést segítő bővítés.

6.2.7. GAZDASÁG-, FOGLALKOZTATÁS- ÉS SZOCIÁLPOLITIKA

Gazdaság- és foglalkoztatáspolitikai

A 104. oldal utolsó és 105. oldal első bekezdésében módosul a következő szöveg és a lábjegyzet:

~~Az Európai Tanács és a Tanács a 2019-2024-es időszakra vonatkozó stratégiai menetrendjében a következő négy prioritást fogalmazta meg: a polgárok és a szabadságok védelme; erős és életteli gazdasági bázis kialakítása; a klímasemleges, zöld, méltányos és szociális Európa megvalósítása; az európai érdekek és értékek előmozdítása a globális szinten.~~

Az Európai Tanács 2024. júniusában megállapodott a 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrendről. A menetrend meghatározza az EU által követendő **prioritásokat** és **stratégiai irányvonalakat**, irányt szabva ezáltal az uniós intézmények munkájának. E menetrend **3 pillérre** épül, amelyek a következők:

- **szabad és demokratikus Európa** (prioritások például: jogállamiság, demokratikus reziliencia, vita megerősítése; **szabad és pluralista média és civil társadalom** megvédése; **külföldi beavatkozás és a destabilizációs kísérletek** elleni küzdelem, stb.)
- **erős és biztonságos Európa** (prioritások például: **Ukrajna további támogatása az újjáépítés, békére törekvés terén; az EU védelmi készségének** és kapacitásának megerősítése; **transzatlanti partnerekkel és a NATO-val** való együttműködésreziliencia, a **felkészültség**, valamint a **válságmegelőzési és a válsághelyzetekre való reagálási képesség** megerősítése; érdemeken alapuló **uniós bővítési folyamat**; a **migrációval és a határigazgatással** kapcsolatos átfogó megközelítés; stb.)
- **virágzó és versenyképes Európa** (prioritások például: egységes piac elmélyítése; stratégiai ellátási láncok differenciálása; zöld- és digitális átállás, valódi energiaunió; a káros függőségi viszonyok csökkentése, valamint a **stratégiai ellátási láncok** diverzifikálása és biztonságossá tétele; közös beruházási erőfeszítések; **innováció- és vállalkozásbarát környezet** előmozdítása; európai és nemzetközi szintű **egészségügyi együttműködés** erősítése; stb.)¹²

Indokolás: aktuális kiegészítés.

¹¹ https://finance.ec.europa.eu/banking/banking-union/what-banking-union_en?prefLang=hu (Letöltés ideje: 2025. január 16.)

¹² Lásd: A 2024–2029-es időszakra szóló stratégiai menetrend <https://www.consilium.europa.eu/hu/european-council/strategic-agenda-2024-2029/> (Letöltés ideje: 2025. január 16.)

6.3.1. KÖZÖS KERESKEDELEMPOLITIKA

A 119. oldal utolsó és a 120. oldal első bekezdése módosul/részben törlésre kerül:

A szabadkereskedelmi megállapodások közül kiemelendő a 2011-ben hatályba lépett, Dél-Koreával kötött szabadkereskedelmi megállapodás. 2016 júliusában az Európai Bizottság javaslatot tett az Európai Unió Tanácsának az EU és Kanada közötti átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás (CETA) aláírására. Majd októberben az Európai Bizottság és az Európai Tanács elnökei, a soros elnökségét betöltő Szlovákia, valamint kanadai miniszterelnökei aláírták az Európai Unió és Kanada között létrejött átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodást, amelyet 2017 februárjában az Európai Parlament is jóváhagyott. Így lehetővé vált, hogy megkezdődjék a CETA kizárólagosan EU-kompetenciába tartozó részeinek ideiglenes hatályba lépése. A végleges és teljes hatálybalépés feltétele, a CETA-nak a tagállamok általi ratifikációja. A közelmúltig a CETA-hoz hasonlóan sokat vitatott transzatlanti kereskedelmi és befektetési partnerségről (TTIP) szóló tárgyalások is folytak, ám ezek Donald Trump elnöksége idején leálltak. Joe Biden amerikai elnökké választásával az EU várakozással tekint a transzatlanti kapcsolatok megújításának lehetőségére.

Közel hétéves tárgyalási folyamat után 2020 végén az Európai Unió és Kína átfogó kereskedelmi megállapodást kötöttek, amelynek célja, hogy a két fél kölcsönösen nagyobb hozzáférést biztosítson saját piacához. Az egyezmény hatályba lépéséhez még a Parlament egyetértésére is szükség van, azonban emberi jog-szervezetek egyet nem értésüknek, míg az új amerikai adminisztráció meglepődésének adott hangot a megállapodással kapcsolatban.

A szabadkereskedelmi megállapodások közül kiemelendő a 2011-ben hatályba lépett, Dél-Koreával kötött szabadkereskedelmi megállapodás, valamint a 2017-ben ideiglenesen hatályba lépett, Kanadával megkötött átfogó gazdasági és kereskedelmi megállapodás, (CETA). Az amerikai kurzusváltásoknak is köszönhetően hányatottabb - és egyben bizonytalanabb - a sorsa az USA-val folytatott transzatlanti kereskedelmi és befektetési partnerségről (TTIP) szóló tárgyalásoknak. 2020 decemberében az EU és Kína elvben lezárta az átfogó beruházási megállapodásról szóló tárgyalásokat. A megállapodás nagyobb hozzáférést biztosít az uniós befektetőknek a kínai piacához.¹³

Indokolás: aktualizálás, rövidítés.

7. MAGYARORSZÁG AZ EURÓPAI UNIÓBAN

7.2. AZ EURÓPAI UNIÓ A HAZAI INTÉZMÉNYEKBE

A 132. oldal 4. bekezdés után új bekezdések és lábjegyzetek kerülnek beszúrára:

Magyarország a következő pontokban határozta meg a 2024. második felében megrendezésre került uniós elnökségi prioritásait: Új Európai Versenyképességi Megállapodás; Az európai védelempolitika megerősítése; Következetes és érdemeken alapuló bővítéspolitika; Az illegális migráció megfékezése; A kohéziós politika jövőjének kialakítása; Gazdaközpontú uniós agrárpolitika; Demográfiai kihívások kezelése.¹⁴

A magyar kormány a következő eredményeket emelte ki többek között a féléves elnökség tevékenysége kapcsán: Az EU versenyképességének erősítése tárgyában megszületett Budapesti nyilatkozat; Románia és Bulgária teljes jogú schengeni csatlakozásáról szóló döntés véglegesítése (2025. január 01-től a két ország csatlakozott a Schengeni övezethez); a Nyugat-Balkán európai integrációját érintő tárgyalások előrehaladása (Albánia, Montenegró és Szerbia tekintetében). A magyar elnökség összesen 173 hivatalos

¹³ Az EU folyamatban lévő kereskedelmi megállapodásairól lásd: <https://www.europarl.europa.eu/topics/hu/article/20161014STO47381/az-eu-folyamatban-levo-kereskedelmi-megallapodasai> (Letöltés ideje: 2025. január 16.)

¹⁴ Az Európai Unió Tanácsa 2024. második félévi magyar elnöksége programjának elérhetősége: <https://hungarian-presidency.consilium.europa.eu/media/12tb2e2b/2024-masodik-felevi-magyar-elnokseg-programja.pdf> (Letöltés ideje: 2025. január 20.)

eseményt szervezett Magyarországon, emellett több mint hatvan kapcsolódó rendezvényt bonyolított le.¹⁵

Indokolás: aktualizálás.

7.4. AZ UNIÓS TAGSÁG TAPASZTALATAI

A 140. oldal 3. bekezdése kiegészül:

~~Magyarországnak a „több Európa” és az euroszeptikus „így is túl sok Európa” koordináta-rendszerben kellett és kell jelenleg is meghatároznia saját Európa-politikáját.~~

Magyarországnak a „több Európa” és az euroszeptikus „így is túl sok Európa” koordináta-rendszerben kellett és kell jelenleg is meghatároznia saját Európa-politikáját. Az elmúlt mintegy másfél évtizedben egyértelművé vált, hogy az Orbán-kormányok a szuverenista, euroszeptikus Európa-politikai vonalat képviselik az Európai Unióban és annak intézményrendszerében.

Indokolás: aktualizálás.

7.4. AZ UNIÓS TAGSÁG TAPASZTALATAI

A 141. oldal 4. bekezdése kiegészül:

~~Miután Trócsányi László biztosjelölt tekintetében az EP jogi bizottsága összeférhetetlenséget állapított meg, Ursula Von der Leyen bizottsági elnök kérésére a magyar kormány új biztosjelöltet nevezett meg, a Brüsszeli Állandó Képviselet vezetőjét, Várhelyi Olivért. Várhelyi a szomszédság-politikáért és bővítésért felelős biztos pozícióját tölti be a Von der Leyen Bizottságban.~~

Miután Trócsányi László biztosjelölt tekintetében az EP jogi bizottsága összeférhetetlenséget állapított meg, Ursula von der Leyen bizottsági elnök kérésére a magyar kormány új biztosjelöltet nevezett meg, a Brüsszeli Állandó Képviselet volt vezetőjét, Várhelyi Olivért. Várhelyi a szomszédság-politikáért és bővítésért felelős biztos pozícióját töltötte be az első von der Leyen-Bizottságban. A második von der Leyen-Bizottságba a magyar kormány ismét Várhelyi Olivért jelölte, aki ezúttal az egészségügyi és állatjóléti biztos posztot kapta.

Indokolás: aktualizálás.

¹⁵ <https://mti.hu/hirek/2025/01/13/eu-elnokseg-boka-janos-tortenelmi-jelentosegu-volt-2024-es-magyar-eu-elnokseg> (Letöltés ideje: 2025. január 20.)